

VIỆT NAM – KỶ HỢP KHÔNG CHÍNH THỨC GIỮA KỶ CỦA NHÓM TƯ VẤN

Sapa, Ngày 5 và 6 Tháng Sáu, 2008

Bài Phát Biểu của Đại diện Quỹ Tiền Tệ Quốc Tế

1. Trước tiên cho phép tôi xin chúc mừng Chính phủ Việt Nam đã tổ chức kịp thời cuộc họp này để thảo luận về những diễn biến kinh tế và các thách thức đang ở phía trước. Trên phương diện cá nhân nhiều hơn, cho phép tôi nói rằng tôi rất vui được đến Sapa. Đây là chuyến đi đầu tiên của tôi đến vùng đất xinh đẹp này và chắc chắn không phải là lần cuối cùng. Như thường lệ, hôm nay tôi sẽ tập trung vào các diễn biến kinh tế vĩ mô gần đây và những thách thức chính sách chủ yếu mà Chính phủ đang gặp phải.
2. Cho phép tôi được nói ngay từ đầu rằng chúng tôi vẫn giữ quan điểm là câu chuyện về cải cách kinh tế trong dài hạn của Việt Nam mà đã làm cho đất nước này trở thành một điểm đầu tư trực tiếp nước ngoài rất hấp dẫn trong những năm gần đây vẫn còn nguyên là một câu chuyện đầy thuyết phục. Thực vậy, dòng vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài tiếp tục chảy vào mạnh mẽ trong Quý I, dù cho môi trường trong nước và quốc tế có khó khăn, đó là một minh chứng cho các cuộc cải cách mà Chính phủ đã tiến hành trong thập kỷ qua. Ngoài ra, như Ngân Hàng Thế Giới đã nêu ra trong Báo cáo của mình, các dấu hiệu cho thấy hoạt động kinh tế cho đến nay vẫn còn khá mạnh mẽ do xuất khẩu tăng trưởng tốt và do giá các mặt hàng sơ chế đang cao.
3. Tuy nhiên, các điều kiện kinh tế rõ ràng đã trở nên khó khăn hơn trong năm ngoái với nền kinh tế trở nên quá nóng trong bối cảnh của một môi trường tài chính toàn cầu suy yếu. Bên cạnh việc lạm phát tăng mạnh—lạm phát chung đã lên đến 25 phần trăm và chúng tôi ước tính lạm phát cơ bản¹ ở vào khoảng 14-15 phần trăm—thì sự kết hợp của tăng trưởng tín dụng nhanh, chính sách tài khóa nới lỏng và mở rộng đầu tư mạnh mẽ của các doanh nghiệp nhà nước (DNNN) cũng đã dẫn đến sự thâm hụt đáng kể cán cân vãng lai đối ngoại. Thâm hụt cán cân vãng lai đã nới rộng, ước lên đến 10 phần trăm của GDP trong năm 2007 và các số liệu hiện có cho thấy thâm hụt này còn tăng hơn nữa trong Quý I, năm 2008.
4. Có những dấu hiệu cho thấy các chỉ số kinh tế hiện xấu đi đang bắt đầu có ảnh hưởng tới tâm lý của các nhà đầu tư. Ngoài sự sụt giảm trên thị trường chứng khoán và bất động sản, đã xuất hiện áp lực làm giảm giá tiền đồng, và tỷ giá kỳ hạn không chuyển giao (NDF)

¹ Không bao gồm lương thực chưa chế biến và năng lượng.

tại các thị trường nước ngoài hiện tại đã giảm giá hơn đáng kể so với tỷ giá giao ngay chính thức. Những điều chỉnh giảm xuống về triển vọng xếp hạng nợ quốc gia và những báo cáo gần đây của các ngân hàng đầu tư đẩy lên các quan ngại về triển vọng kinh tế của Việt Nam đã làm ảnh hưởng đến tâm lý nhiều hơn.

5. Cho phép tôi nói một nhận xét thêm vào lúc này. Việc thiếu các số liệu kịp thời về các biến số kinh tế và tài chính chủ yếu đã góp phần đáng kể vào sự không ổn định tâm lý của các nhà đầu tư trong vòng 12 tháng qua. Trong bối cảnh thiếu thông tin, chắc chắn các phân tích kinh tế cả ở trong lẫn ngoài nước sẽ phải dựa vào tin đồn và sự đầu cơ. Theo quan điểm của chúng tôi, điều quan trọng là phải công bố cho công chúng những số liệu kinh tế một cách kịp thời hơn để giảm mức độ đầu cơ hiện nay và tạo điều kiện cho bàn luận hợp lý hơn về triển vọng kinh tế.

6. Những bài phát biểu gần đây của Ngài Thủ Tướng và của các cán bộ cao cấp đã rất khích lệ chúng tôi. Những bài phát biểu này đã chỉ ra rất rõ ràng về những khó khăn mà đất nước đang phải đối mặt và những chiến lược chính sách chung để giải quyết những khó khăn đó. Theo quan điểm của chúng tôi, điểm chính của chiến lược như Chính Phủ đã đặt ra là phù hợp. Vấn đề cần ưu tiên hiện nay là làm thế nào để chuyển chiến lược này thành một gói các chính sách cụ thể và đầy tính thuyết phục nhằm củng cố niềm tin của các nhà đầu tư và khôi phục lại sự ổn định kinh tế vĩ mô.

7. Chúng tôi muốn gợi ý rằng một gói chính sách nên có 4 thành tố chính sau:

- Có sự thắt chặt chính sách tiền tệ hơn nữa. Ngân hàng nhà nước Việt nam đã tăng lãi suất cơ bản vào giữa tháng Năm với một mức tăng lớn để thắt chặt các điều kiện tiền tệ, nhưng cần có việc tăng lãi suất hơn nữa để có một mức lợi suất đủ cho người tiết kiệm, và kéo tăng trưởng tín dụng và lạm phát xuống tầm kiểm soát. Tăng lãi suất cũng nên được hỗ trợ bằng việc tăng cường giám sát hệ thống ngân hàng để hạn chế thông lệ cho vay thiếu thận trọng và giải quyết bất kỳ sự dễ bị tổn thương nào đang nổi lên trong hệ thống ngân hàng.
- Một tín hiệu rõ ràng là việc chi tiêu và vay mượn của các DNNN, đặc biệt là của các tập đoàn kinh tế lớn, cần được hạn chế, các dự án đầu tư của chúng được đặt trật tự ưu tiên, và các hoạt động kinh doanh cần được giới hạn vào các hoạt động kinh doanh chính của chúng. Điều này rất quan trọng để đảm bảo rằng các hoạt động của DNNN sẽ phải đi theo cùng hướng với việc thắt chặt chính sách tiền tệ.
- Một sự sửa đổi kế hoạch ngân sách cho năm 2008, gồm cả một mức thâm hụt ngân sách thấp hơn đáng kể so với năm 2007. Bên cạnh việc hạn chế chi ngân sách thì cũng cần có sự cắt giảm rõ rệt kế hoạch mở rộng đầu tư ngoài ngân sách. Điều này có thể giúp đảm bảo sẽ tiết kiệm được một phần lớn của thu vượt mức trong năm 2008, và rằng chính sách tài khóa cũng hỗ trợ cho vị thế chính sách tiền tệ thắt chặt hơn.
- Chúng tôi cũng vẫn giữ quan điểm rằng sự linh hoạt hơn của tỷ giá hối đoái cũng sẽ làm đơn giản việc điều hành tiền tệ và giúp ngân hàng trung ương quản lý tốt hơn những sự dịch chuyển của các luồng vốn một cách hiệu quả hơn. Tuy nhiên, chúng tôi cũng xin cảnh báo rằng bất kỳ sự thay đổi của chính sách theo hướng đi này nên được thực hiện

sau khi đã áp dụng một gói chính sách mạnh mẽ để đảm bảo sự tín nhiệm tiếp tục của chế độ tỷ giá.

8. Có thể tôi đã tập trung nhiều vào các thách thức kinh tế vĩ mô ngắn hạn, nhưng tôi xin nhấn mạnh tầm quan trọng luôn có của việc thúc đẩy tiếp tục chương trình cải cách cơ cấu rộng hơn. Cho phép tôi nhấn mạnh, đặc biệt là sự cần thiết trong việc thúc đẩy tiếp cải cách và cổ phần hóa các DNNN, và tái cơ cấu các thể chế kinh tế chủ chốt ví dụ như NHNNVN, vì các cải cách này là rất cần thiết đối với sự hội nhập thành công của Việt nam vào nền kinh tế quốc tế.

9. Thưa ngài chủ tọa, cho phép tôi cảm ơn ông một lần nữa về cơ hội được tham gia vào các cuộc thảo luận trong buổi sáng này. Thay mặt cho IMF, tôi xin nhắc lại sự tiếp tục ủng hộ Việt nam của chúng tôi và cam kết của chúng tôi để đảm bảo rằng Việt nam sẽ vượt qua thời kỳ khó khăn này một cách an toàn và tiếp tục sự phát triển kinh tế ngoạn mục của mình.

Xin trân trọng cảm ơn.